

Kennisnotitie

Effect van Vlaamse emissiedoelen op de stikstofdepositie in Nederlandse Natura 2000-gebieden

Samenvatting

Het RIVM onderzoekt jaarlijks de stikstofneerslag (depositie) in Nederlandse Natura 2000-gebieden. Daarbij kijkt het RIVM naar de uitstoot van stikstof in Nederland en omliggende landen, waaronder België. In 2024 stelde Vlaanderen strengere doelen vast voor het terugdringen van stikstofuitstoot, vooral gericht op landbouw (de Vlaamse PAS). Het RIVM vergeleek de bestaande Europese ramingen (Clean Air Outlook 4, CAO4) met nieuwe cijfers die Vlaanderen hiervoor heeft aangeleverd voor heel België om te zien wat deze strengere doelen betekenen voor de Nederlandse natuurgebieden.

De berekeningen laten zien dat als Vlaanderen zijn nieuwe doelen haalt, de stikstofdepositie in Nederland tussen 2023 en 2030 extra daalt ten opzichte van de bestaande prognose van het RIVM. Gemiddeld is dit ongeveer 6% van de Belgische bijdrage in Nederland (of 0,5% van de totale depositie). Vlak bij de Belgische grens is het effect groter, zoals in de Brabantse Wal. Daar komt de extra daling neer op 5% van de totale depositie of 13% van de Belgische bijdrage. De meeste winst komt uit de extra daling van de uitstoot in de landbouw.

In sommige gebieden stijgt echter de industriële uitstoot in de cijfers, waardoor de berekende depositie niet extra afneemt. Dit is het resultaat van verschillende onderliggende methoden, en is niet het gevolg van een verwachte economische ontwikkeling of maatregelen. Dit speelt vooral bij de gegevens voor Wallonië wat het resultaat voor het effect in het zuiden van Limburg beïnvloed.

Inleiding

Het RIVM brengt elk jaar de Monitor Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden uit (RIVM, 2025a). Elke twee jaar worden ook prognoses gemaakt van de stikstofdepositie in toekomstige jaren. Deze prognoses zijn gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de emissies van stikstofoxiden en ammoniak. De emissiecijfers voor de prognoses komen uit de emissieramingen luchtverontreinigende stoffen (PBL & RIVM, 2025) voor Nederland en uit de CAO4 (Europese Commissie, 2025) voor andere landen in Europa. Deze bronnen zijn ook de basis voor de prognoses van de luchtkwaliteit in Nederland (RIVM, 2025b).

In 2024 heeft het Vlaams gewest het decreet over de programmatische aanpak stikstof aangenomen (Vlaamse PAS / Stikstofdecreet). Hierin heeft Vlaanderen doelen voor de emissiereductie vastgelegd. Deze doelen zijn geen onderdeel van de bestaande Europese emissieramingen. De emissieramingen uit de Clean Air Outlook 4 (CAO4) zijn namelijk gebaseerd op gegevens en inzichten die lidstaten in de Europese Unie hebben aangeleverd via IIR-rapportages uit 2023. Het International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA) heeft op basis van deze gegevens, en bilaterale afstemming met de lidstaten, de emissieramingen opgesteld.

RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

T 088 689 89 89

Auteurs:

W.A. Marra
L.P.I. Glaese
S.B. Hazelhorst

Centrum:

Milieukwaliteit

Contact:

wouter.marra@rivm.nl

Kenmerk:

KN-2026-0035

DOI:

10.21945/RIVM-KN-2026-0035

Datum:

20 mei 2026

Het ministerie van LNVN heeft aan het RIVM gevraagd om in beeld te brengen wat het aanvullend effect van de Vlaamse PAS is ten opzichte van de bestaande prognose op basis van de CAO4. Hiervoor heeft Vlaanderen gegevens aangeleverd waarin de emissiedoelen uit het stikstofdecreet zijn vertaald naar ruimtelijk verdeelde emissies (in: VITO, 2025). Het RIVM heeft deze emissies doorgerekend naar stikstofdepositie in Nederland volgens dezelfde methode als voor de 'Monitor Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2025' (RIVM, 2025a).

Het is niet mogelijk om uitsluitend het effect van de Vlaamse PAS te geven. Dit komt omdat het aangeleverde scenario ook methodisch verschilt van het CAO4-scenario. Deze kennisnotitie geeft een beeld van het aanvullend effect van de Vlaamse emissiedoelen. Om het effect van het verschil in methode te ondervangen, is gekeken naar het verschil in de ontwikkeling ten opzichte van een referentiejaar. Deze insteek doet ook recht aan de onzekerheden die voortvloeien uit de diversiteit van de onderliggende data: er worden hierom geen nieuwe absolute depositiecijfers of overschrijding van de KDW gepresenteerd, maar de focus ligt op het verschil in de verwachte trend. In het bijzonder is het effect voor natuurgebieden in het zuiden van Nederland in kaart gebracht.

Deze kennisnotitie geeft beleidsmakers, met name in de zuidelijke provincies, een beeld van wat de gestelde doelen in Vlaanderen mogelijk voor Nederland betekenen, als deze doelen in de praktijk ook gehaald worden. Ook helpen de resultaten het RIVM bij de afweging welke gegevens gebruikt worden om prognoses te maken voor luchtkwaliteit en stikstofdepositie.

Data en methoden

De volgende datasets en berekeningen zijn gebruikt en gemaakt:

- Depositie voor een referentiejaar (2023) en prognosejaar (2030) uit Stikstofmonitor 2025 (RIVM, 2025a,c).
- Emissies van ammoniak en stikstofoxiden behorende bij deze data. Dat betreft cijfers uit de CAO4 voor 2030 (Europese Commissie, 2025). Voor het jaar 2023 zijn de emissies tussen 2020 en 2025 lineair geïnterpoleerd. Deze cijfers sluiten methodisch aan bij de emissiecijfers voor prognoses uit de CAO4. De ruimtelijke verdeling van de emissies in België komt van gegevens die Vlaanderen in 2024 heeft aangeleverd.
- Emissies van ammoniak en stikstofoxiden en ruimtelijke verdeling voor 2023 en 2030, aangeleverd door Vlaanderen. De cijfers gaan over heel België en zijn uitgesplitst per sector (volgens de GNFR-indeling). Deze cijfers zijn gebruikt voor monitoring van het Vlaamse stikstofbeleid (VITO, 2025 & Departement Omgeving, 2025). Gegevens voor de gewesten Wallonië en Brussel zijn gebaseerd op oudere gegevens uit de CAO2.
- Berekening van de resulterende stikstofdepositie in Nederlandse Natura 2000-gebieden. Hiervoor is dezelfde methode gebruikt als in de Monitor Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden (RIVM 2025a).

Kalibratie

Bij gebruik van een ander emissiescenario met methodische verschillen is idealiter een nieuwe kalibratie van de modeluitkomsten nodig. Kalibratie corrigeert voor het verschil in berekening en meting. Voor prognoses wordt hiervoor het gemiddelde verschil in een reeks vijf gepasseerde jaren gebruikt. Dit verschil wijzigt als er gegevens gebruikt worden met een andere methode als basis.

Voor deze analyse is de kalibratie niet opnieuw uitgevoerd omdat de reeks aan gepasseerde emissiejaren die hier voor nodig is, ontbreekt. Het wel of niet opnieuw kalibreren van de resultaten heeft met name effect op de absolute uitkomst voor een individueel jaar. Om dit te ondervangen, is gekeken naar relatieve verschillen ten opzichte van een gepasseerd referentiejaar.

Resultaten

Vershil in emissie

De emissiecijfers voor België zoals gebruikt in de berekeningen voor de Monitor stikstofdepositie 2025 (RIVM, 2025a) verschillen van de door Vlaanderen aangeleverde cijfers. Dit geldt zowel voor het referentiejaar (2023) als het prognosejaar (2030). De verschillen voor 2023 geven een beeld van het methodische verschil tussen beide datasets. Daarmee geeft het ook een indicatie welk effect dit methodische verschil heeft voor 2030. Deze verschillen komen door het gebruik van andere modellen die VMM, VITO en IIASA gebruiken voor het bepalen van emissies en door andere uitgangspunten. Naast verschil in methode, geeft het verschil voor 2030 een beeld van wat in de nieuwe Vlaamse gegevens het extra effect is van de Vlaamse emissiedoelen t.o.v. van de bestaande emissieraming. Omdat de cijfers voor 2023 en 2030, vooral voor de gewesten Wallonië en Brussel, niet op basis van vergelijkbare gegevensbronnen zijn gemaakt, is de vergelijking niet helemaal vrij van methodeverschillen.

De emissiecijfers van Vlaanderen voor België zijn voor 2023 (Tabel 1) ongeveer 15% lager voor ammoniak en 5% hoger voor stikstofoxiden in vergelijking met de cijfers die in de Monitor Stikstofdepositie 2025 zijn gebruikt. Voor 2030 is de emissie 32% lager voor ammoniak en 35% hoger voor stikstofoxiden. Voor beide jaren geldt dat het verschil in ammoniak vooral komt door de sector landbouw. In de cijfers van Vlaanderen zijn voor stikstofoxiden de emissie van landbouw en wegverkeer lager en van binnenvaart en industrie hoger.

De resulterende daling in emissies tussen 2023 en 2030 bedraagt in de cijfers uit de Stikstofmonitor 4% voor ammoniak en 32% voor stikstofoxiden. In de emissiecijfers van Vlaanderen is dit aanzienlijk meer voor ammoniak: 23% en aanzienlijk minder voor stikstofoxiden: 12%.

Tabel 1 Verschillen in emissies uit België op basis van de gegevens gebruikt voor de Stikstofmonitor 2025 (CAO4) en zoals geleverd door Vlaanderen.

	Stof	Eenheid	Jaar	CAO4	Vlaanderen	Vershil	
Totaal België	NH3	kton	2023	74	63	-11	-15%
Totaal België	NH3	kton	2030	71	48	-23	-32%
Trend	NH3	kton	2030-2023	-3	-14	-11	
Trend	NH3	%	2030-2023	-4%	-23%	-19%-punt	
Totaal België	NOx	kton	2023	127	133	6	5%
Totaal België	NOx	kton	2030	86	117	30	35%
Trend	NOx	kton	2030-2023	-40	-16	24	
Trend	NOx	%	2030-2023	-32%	-12%	20%-punt	

Verskil in depositie

Het effect van de emissiecijfers van Vlaanderen voor België is doorgerekend naar depositie op de Natura 2000-gebieden in Nederland. Deze verschillen in depositie komen daardoor alleen door verschillen in emissies en de locatie van de emissies binnen België.

Gemiddeld voor heel Nederland is het effect op de berekende depositie van de Vlaamse emissiecijfers ten opzichte van de ramingen uit de Clean Air Outlook 4 beperkt, de uitkomst is ca. 9 mol/ha/jaar lager voor 2023 en 16 mol/ha/jaar voor 2030 (Tabel 2). We gaan ervan uit dat het verschil voor 2023 komt door het verschil in methode. Gemiddeld voor heel Nederland is het verschil beperkt, maar rond de grens loopt het op. Ook lopen de verschillen uiteen per sector.

Als deze cijfers gebruikt zouden worden bij een volledige berekening van de stikstofdepositie, waarbij ook een kalibratie naar metingen wordt uitgevoerd, dan is het de verwachting dat deze kalibratie het verschil voor 2023 corrigeert. Dit verschil komt dan ook terug in prognosejaren. Daarom zijn bovenstaande verschillen voor een individueel jaar geen goed beeld van het effect van extra reductie. In de praktijk is het effect van kalibratie nooit exact het verschil in de uitkomst, omdat de kalibratie voor ammoniak en stikstofdioxide anders verloopt.

Om toch een beeld te geven van het effect van het effect is het verschil tussen twee jaren relevant. Dit verschil is te interpreteren als het verwachte effect van het nieuwe emissiescenario *aanvullend* op de ontwikkeling zoals berekend in de Monitor stikstofdepositie 2025. Dit betreft ca. 6% extra daling van de berekende bijdrage uit België (130 mol/ha/jaar) tussen de jaren 2023 en 2030. Dit komt neer op een extra daling van ca. 0,5% ten opzichte van de totale depositie van 1365 mol/ha/jaar in Nederland voor 2023.

De extra daling bestaat uit een extra afname voor de sector landbouw en juist een minder sterke daling voor mobiliteit en overige sectoren (Tabel 3). Voor de sector industrie wordt op basis van de door Vlaanderen verstrekte cijfers een stijging verwacht, in tegenstelling tot de daling die uit de cijfers uit de Monitor Stikstofdepositie 2025 blijkt. Deze stijging voor industrie zit met name in de gegevens voor Wallonië, wat het meeste effect heeft op de berekende depositie in Zuid-Limburg. Uit navraag bij Vlaanderen blijkt dat deze trend in de data niet gezien kan worden als werkelijk verwachte trend als gevolg van economische of politieke ontwikkelingen, maar een resultaat zijn van verschillen in onderliggende gegevens voor 2023 en 2030.

Het effect van het gebruik van de Vlaamse ramingen in plaats van CAO4 op de berekende stikstofdepositie is het grootst in het zuiden van Nederland (Figuur 1). Daarnaast verschilt de opbouw van de depositie van plek tot plek (Tabel 2, Figuur 2). Uitschieter is de Brabantse Wal waar gemiddeld de daling tussen 2023 en 2030 bijna 90 mol/ha/jaar meer is door gebruik van de Vlaamse cijfers. Dit komt neer op 5% van de totale depositie of 13% van de depositie vanuit België in 2023. Voor dit gebied is berekende overschrijding van de KDW gemiddeld ca. 550 mol/ha/jaar voor 2030; de extra berekende reductie is daar ongeveer een zesde van. Het grootste deel van deze ontwikkeling hangt samen met de nieuwe emissiedoelen in Vlaanderen en lijkt in mindere mate het resultaat te zijn van verschillen in onderliggende data of methodiek.

In het zuiden van Limburg zijn ook locaties waar geen of amper extra daling is berekend, bijvoorbeeld voor het Savelsbos. Dit komt door enerzijds een toename in gegevens over industriële emissies uit België en anderzijds een extra daling in de landbouw. Het is lastig

een beeld te geven wat de verwachte ontwikkeling hier zal zijn, omdat de trend deels een resultaat is van ontwikkelingen die samenhangen met de emissiedoelen in Vlaanderen (vooral de ontwikkeling voor landbouw), en deels het resultaat is van verschillen in onderliggende gegevens (voor de berekende trend voor industrie). De oorzaken van de onderliggende verschillen zijn divers waardoor onzekerheden mogelijk uitvergroot worden. Om deze reden zijn kleine verschillen in de uitkomst, met name als deze zijn opgebouwd uit stijgingen en dalingen, niet significant.

Uitgebreide dataset

Een uitgebreide versie van Tabel 3 met resultaten voor alle Natura 2000-gebieden in Nederland is te downloaden via: <https://www.rivm.nl/publicaties/effect-van-vlaamse-emissiedoelen-op-de-stikstofdepositie-in-nederlandse-natura-2000-gebieden>. Bij gebruik van deze data moet rekening worden gehouden dat kleine verschillen niet significant zijn zoals beschreven in de vorige paragraaf.

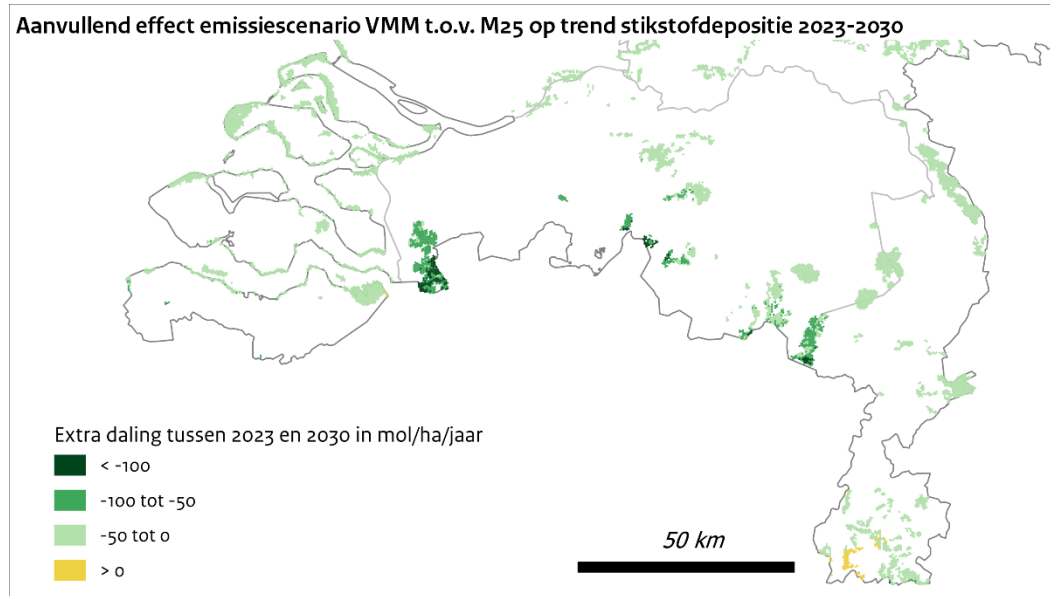
Tabel 2 Verschillen in de bijdrage aan de stikstofdepositie uit België uit de Monitor Stikstofdepositie 2025 (M25) en op basis van door Vlaanderen geleverde emissiegegevens in mol/ha/jaar, gemiddeld voor stikstofgevoelige natuur. Dikgedrukt zijn de cijfers die betrekking hebben op de trend, dit zijn de cijfers waar de conclusies op zijn gebaseerd.

Gebied	Jaar	M25	Vlaanderen	Vershil
Nederland	2023	130	121	-9
Nederland	2030	113	97	-16
Nederland	trend 2030-2023	-16	-24	-7
Brabantse Wal	2023	664	641	-23
Brabantse Wal	2030	606	494	-112
Brabantse Wal	trend 2030-2023	-59	-148	-89
Savelsbos	2023	439	382	-57
Savelsbos	2030	380	326	-54
Savelsbos	trend 2030-2023	-59	-57	3

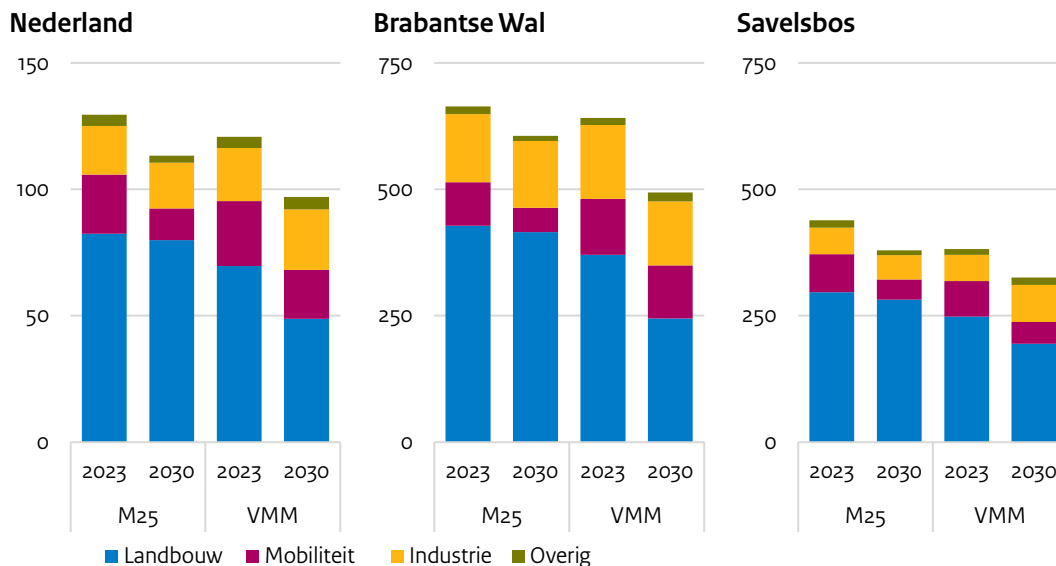
Tabel 3 Bijdrage aan de stikstofdepositie uit België onderverdeeld naar de bijdrage per sector in mol/ha/jaar, gemiddeld voor stikstofgevoelige natuur. Dikgedrukt zijn de cijfers die betrekking hebben op de trend, dit zijn de cijfers waar de conclusies op zijn gebaseerd.

Dataset	M25	M25	M25	VL.	VL.	VL.	VL.-M25
Jaar	2023	2030	2030-2023	2023	2030	2030-2023	2030-2023
Landbouw	82	80	-3	70	49	-21	-18
Mobiliteit	23	13	-11	26	19	-6	4
Industrie	19	18	-1	21	24	3	4
Overig	5	3	-2	4	5	1	2
Totaal	130	113	-16	121	97	-24	-7

Figuur 1 Ruimtelijk beeld van het aanvullende effect op de daling van 2023 tot 2030 in stikstofdepositie door het gebruik van de emissiecijfers van Vlaanderen t.o.v. de cijfers die zijn gebruikt in de Stikstofmonitor 2025.

Figuur 2 Opbouw per sector van de bijdrage van stikstofdepositie afkomstig uit België in mol/ha/jaar gemiddeld voor stikstofgevoelige natuur in alle Natura 2000-gebieden in Nederland en specifiek voor Brabantse Wal en Savelsbos.

Discussie

Verschillen in ramingen

De uitgangpunten van prognoses verschillen. In de Monitor Stikstofdepositie 2025 gaan de emissieramingen voor Nederlandse bronnen uit van het scenario met *Vastgesteld en Voorgenomen* beleid. In dit scenario analyseerde het Planbureau voor de leefomgeving (PBL) de effecten van concreet uitgewerkte maatregelen op de emissieontwikkeling.

Hierbij wordt niet alleen gekeken naar de door beleidsmakers beoogde effecten, maar ook naar haalbaarheid en handhaving in de praktijk.

Voor emissieramingen van andere landen uit de CAO4 is door IIASA een analyse gemaakt van de effecten van maatregelen die lidstaten hebben aangedragen. In deze ramingen zien we dat IIASA voor zowel Nederland als België tot een lagere emissiereductie komt dan de lidstaten zelf. IIASA baseert dat bijvoorbeeld op de in het verleden tegenvallende effecten op de ontwikkeling van de veestapel, maar ook op inzichten uit andere sectoren. Daarnaast zit er een verschil in de peildatum, de CAO4 baseert zich op oudere inzichten.

De Vlaamse gegevens voor 2030 die in deze analyse zijn gebruikt, zijn geen prognose op basis van de ontwikkeling van activiteiten in een sectoren als gevolg van maatregelen en regelgeving. Het is een vertaling van doelen uit het Stikstofdecreet, waarvan de emissiedoelen per sector onderdeel zijn. Deze doelen zijn vertaald naar reductiedoelen per bedrijf. In de gegevens voor 2030 gaat Vlaanderen ervanuit dat deze doelen gehaald worden omdat ze voornemens zijn vergunningen die nog niet voldoen aan te passen voor 2030. Als deze prognose in werkelijkheid anders uitpakt, kan dit een ander resultaat geven.

Naar verwachting komt er in 2026 een nieuwe Europese emissieraming beschikbaar (CAO5). Deze bevat de verwachte emissies per land uitgesplitst naar sector. Als basis hiervoor worden de IIR-rapportages van de lidstaten uit 2025 gebruikt. In de IIR 2025 van België is de Vlaamse PAS opgenomen. In hoeverre de beoogde emissiereductie van Vlaanderen in de raming van de totale emissies van België in de CAO5 terecht komt, is nog onbekend. Ook is het de verwachting dat Vlaanderen zelf een emissieraming uitbrengt, waarbij zij naast een emissietotaal ook een ruimtelijke verdeling van de emissies opstellen. Het RIVM evalueert welke gegevens het meest geschikt zijn voor de toepassing bij het opstellen van de volgende prognose (naar verwachting in 2027). Hierbij wordt naast stikstofdepositie ook naar luchtkwaliteit gekeken.

Conclusies

- Ten opzichte van de prognoses uit de Monitor Stikstofdepositie 2025 van het RIVM, zorgt het emissiescenario waarin de Vlaamse PAS is meegenomen voor een aanvullende daling van de stikstofdepositie in Nederland. De extra daling van de depositie tussen 2023 en 2030 is in dit scenario in Nederlandse Natura 2000-gebieden ca. 6% van de depositie afkomstig uit Belgische bronnen. Dit komt neer op ca. 0,5% van de totale depositie. In dit scenario is uitgegaan dat Vlaanderen haar gestelde emissiedoelen haalt. Dit is geen prognose van hoe het beleid in praktijk uitwerkt.
- De opbouw van het verschil is een combinatie van een sterkere daling voor landbouw en minder sterke daling voor mobiliteit en industrie. De daling in de landbouw lijkt sterk samen te hangen met de nieuwe emissiedoelen in Vlaanderen, dit verklaart het grootste deel van de effecten die voor Noord-Brabant zijn beschreven. De verschillen voor industrie, met name voor Wallonië lijken vooral samen te hangen met verschillen in methode tussen de gegevens voor 2023 en 2030, en zijn niet het gevolg van een economische of politieke verwachting. Dit verklaart het beperkte effect van de nieuwe gegevens in het zuiden van Limburg.
Om deze reden zijn kleine verschillen in de uitkomst, met name als deze zijn opgebouwd uit stijgingen en dalingen, niet significant. De oorzaken van de

onderliggende verschillen zijn divers waardoor onzekerheden mogelijk uitvergroet worden.

- De verschillen zijn het grootst langs de grens. Voor Brabantse Wal is het effect op de trend tussen 2023 en 2030 een ca. 5% sterkere daling op de totale depositie. Voor Savelsbos is de daling juist minder sterk, omdat op deze plek het effect van een toename van emissies van industriële bronnen in het emissiescenario overheersend is.
- Naast deze verschillen in de trend, die relateren aan aanvullende maatregelen in Vlaanderen, is het verschil in absolute cijfers groter. Deze verschillen komen voort uit het feit dat de emissiecijfers op basis van een andere methode tot stand zijn gekomen. Naar verwachting zijn die verschillen beperkt als een volledige bepaling van de depositie, inclusief kalibratie van metingen, wordt uitgevoerd.

Referenties

- Departement Omgeving (2025), *Voortgangsrapport PAS 2024*,
https://archieff.algemeen.omgeving.vlaanderen.be/xmlui/bitstream/handle/acd/1121103/VORA_PAS_2024.pdf
- European Commission (2025), *Support to the development of the Forth Clean Air Outlook – Final report*, Directorate-General for Environment, e:misia, EMRC, IIASA, Logika Group, MET Norway, RIVM and TNO. Publications Office of the European Union.
<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4d746ab1-f7de-11ef-b7db-01aa75ed71a1/language-en>
- PBL & RIVM (2025), *Emissieramingen luchtverontreinigende stoffen 2025. Rapportage bij de Klimaat- en Energieverkenning 2024*, Planbureau voor de Leefomgeving, Den Haag, <https://www.pbl.nl/downloads/pbl-2025-emissieramingen-luchtverontreinigende-stoffen-2025-5494pdf>
- RIVM (2025a), *Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2025*, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven,
<https://www.rivm.nl/publicaties/monitor-stikstofdepositie-in-natura-2000-gebieden-2025>
- RIVM (2025b), *Grootschalige concentratiekaarten Nederland Rapportage 2025*, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu, Bilthoven,
<https://www.rivm.nl/publicaties/grootschalige-concentratiekaarten-nederland-rapportage-2025>
- RIVM (2025c), *Dataset: Stikstofdepositie per sector*,
<https://data.rivm.nl/meta/srv/dut/catalog.search#/metadata/c1bbd5b0-0eb8-4417-ae63-3ea150d6c4dc>
- VITO (2025), *Emissie en depositie van stikstof in Vlaanderen tijdens de periode 2015-2022*, Departement Omgeving, Brussel.
https://archieff.onderzoek.omgeving.vlaanderen.be/OMG_PAS-rapportering_VPO_250321.2

Bijlage 1 Vraag van LVVN

Vraagarticulatie
<i>Wat is de vraag?</i>
<p>Begin oktober 2025 komt het nieuwe rapport Monitor stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden 2025 beschikbaar. In dit rapport staan ook nieuwe toekomstprognoses, gebaseerd op PBL-ramingen voor het Nederlandse beleid en de Clean Air Outlook 4 (CAO-4) voor buitenlands beleid.</p> <p>Vlaanderen heeft de afgelopen jaren grote stappen gezet in hun stikstofbeleid. Dit heeft geleid tot het Stikstofdecreet met de Vlaamse PAS, waarin vergaande maatregelen zijn opgenomen om de stikstofemissies te reduceren. De Vlaamse PAS is geen onderdeel van de CAO-4 en daarom ook niet opgenomen in de prognoses van de nieuwe monitoringsrapportage.</p> <p>Om toch inzicht te krijgen in het effect van de Vlaamse PAS, wordt een aanvullende toekomstscenario voor stikstofdepositie gevraagd. Dit is vooral relevant voor de Nederlandse zuidelijke grensprovincies, waar er waarschijnlijk een grotere impact is van de Vlaamse PAS.</p> <p>Concreet is de vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe verandert de geprognostiseerde stikstofdepositie op Nederlandse Natura 2000-gebieden als het reguliere beleidsscenario wordt aangevuld met de Vlaamse PAS? - Indien er naast de Vlaamse PAS nog andere wijzigingen worden meegenomen, hoe worden de verschillen met de reguliere prognose geduid?
<i>Wat is het beoogde resultaat?</i>
<p>Een kennisnotitie met antwoord op bovenstaande vragen, inclusief visualisaties van de verschillen met de reguliere prognose.</p> <p>Voor het in beeld brengen van de verschillende zijn de zuidelijke Natura 2000-gebieden het meest relevant.</p>
Uitgangspunten berekening
<p>Basis: Dataset Monitor 25</p> <p>Aanvullend beleid: Vlaamse PAS zoals aangeleverd door het departement Omgeving</p> <p>Rekenjaar: 2030, en indien mogelijk ook 2035</p> <p>Detailniveau: Landelijk- en Gebiedsgemiddeld</p>